IQRO JURNALI , IQRO JOURNAL, ИКРО ЖУРНАЛИ
ISSN:2181-4341| wordlyknowledge.uz/index.php/iqro
Volume 21 Issue 02 May 2026

IJTIMOIY TARMOQLARNING YOSHLAR HAYOTIGA TA'SIRI

Sirliboyeva Gulsevar Ahmad qizi
sirliboyevagulsevar@gmail.com
Fayzullayeva Munavvar Bahodirovna
munavvarfayzullayeva41@gmail.com
SamDCHTI Ingliz tili fakulteti
Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.20042387

Annotatsiya: Mazkur maqolada ijtimoiy tarmoqlarning yoshlar hayotiga ko'rsatayotgan ta'siri tahlil qilinadi. Masalan, ijtimoiy tarmoqlar, telegram, instagram kabi vositalarning yosh avlodning ongiga ijobiy va salbiy ta'siri. Shu bilan birga, yoshlarning internet tarmoqlariga o'z vaqtlarini behuda sarflashyotganligi, qaramlik, ruhiy salomatlikka salbiy ta'siri ko'rib chiqiladi. Maqola mazmunida yoshlarga nisbatan foydali maslahatlar va muammolariga yechimlar ham berilgan.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy tarmoqlar, behuda vaqt sarflash, qaramlik va yechimlar.

Abstract: This article analyzes the impact of social networks on the lives of young people. For example, the positive and negative effects of social networks, such as Telegram and Instagram, on the minds of the younger generation. At the same time, it discusses young people's wasting of their time on internet networks, addiction, and the negative impact on mental health. The content of the article also provides useful advice to young people and solutions to their problems.

Keywords: Social networks, wasting time, addiction, and solutions.

Аннотация: В данной статье анализируется влияние социальных сетей на жизнь молодежи. Например, рассматривается положительное и отрицательное влияние социальных сетей, таких как Telegram и Instagram, на сознание молодого поколения. Наряду с этим обсуждается, как молодые люди тратят своё время в интернет-сетях впустую, зависимость и отрицательное влияние на психическое здоровье. В содержании статьи также даны полезные советы для молодежи и решения их проблем.

Ключевые слова: социальные сети, пустая трата времени, зависимость и решения.

Kirish

Zamonaviylashib borayotgan jamiyatimizda raqamli texnologiyalarning hayotimizdagi o'rni beqiyosdir. Shuningdek, hech kech kimga sir emaski, hozirgi yoshlar o'z hayotini axborot vostialarisiz tassavvur qilolmaydi.Barcha yoshi ulug'-u kichiklarda shunday savol paydo bo'ladi: "Internetdagi ijtimoiy tarmoqlar yoshlar hayotida qanday o'rin tutadi?'' va ushbu qiziq bo'lgan so'rovnomaga o'quvchi yoshlarning 43%i ushbu tarmoqlar do'stlar orttirish uchun kerak bo'ladi deyishsa, yana shuncha inson ushbu tarmoqlar o'quvchi yoshlarning odob-axloqiga bo'lgan salbiy ta'siri borligini ta'kidlashdi. Demak, raqamli texnologiyalar qanchalik rivojlanib borsa uning salbiy oqibatlari ham shu darajada yuqorilashib boradi.

So'ngi yillarda ushbu internet vositalarining ta'sirini o'rganish bo'yocha ko'pgina izlanishlar olib borilgan. Jumladan, Pew Research Center tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlarga ko'ra, o'smirlarning katta qismi kuniga 2-3 soat ham Telegram kabi vositalarda behuda vaqt sarflab, bu odatga qaram ham bo'lib qolgan. Shuningdek, UNICEF tomonidan olib borilgan

izlanishlarda ijtimoiy tarmoqlar yoshlarning ijtimoiylashuviga yordam bergani bilan birga noto'g'ri ma'lumotlar va kiber zo'ravonlik kabi muammolarni ham keltirib chiqarishi qayd etilgan.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoqlar yoshlar hayotida muhim ro'l egallaydi va ularning kundalik faoliyatiga kuchli ta'sir ko'rsatadi.Ular orqali bilim olish, muloqot qilish, dunyoqarashni kengaytirish mumkin bo'lsada undan ortiqcha foydalanish salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Ayniqsa, vaqtni noto'g'ri taqsimlash, ruhiy bosim va qaramlik kabi muammolar e'tibordan chetda qolmasligi kerak. Shu sababli, inertnet tarmoqlaridan oqilona foydalanish zarur.Vaqtni to'g'ri taqsimlash, foydali kontentlarnti me'yorida tomasho qilish kerak.

Ijtimoiy tarmoqlarning yoshlar hayotiga ta'siri bo'yicha ko'plab qarashlar mavjud. Ba'zi mutaxassislar ushbu tarmoqlar zamonaviy ta'lim va rivojlanish uchun bir muhim poydevor deb hisoblaydi.Haqiqatdan ham shu kunlarda ko'pgina yoshlar Chatpt kabi AI vositalari orqali chet tillaridagi turli mahoratlarini ham rivojlantirmoqda. Xususan, Chatgpt speaking ya'ni gapirish mahoratini rivojlantirishda hozirgi kunda juda qo'l kelmoqda.

Biroq boshqa fikrga ko'ra, ijtimoiy tarmoqlar ko'proq salbiy ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, yoshlar orasida turli xil onlayn o'yinlar orqali o'z vaqtlarini umriga zomin bo'lmoqda. Shuningdek Telegram tarmog'ida Dilfin nomli bot orqali pul topaman deya ko'pgina yoshlar o'zlarini qurbon ham qilganligi hech kimga sir emas.

Qo'llanilgan adabiyotlar

1. Pew Reseach Center. (2022) Teens,Social Media and technology
2. World Health Organization.(2021) Adolescent mental health and digital media use
3. UNICEF.(2020). The State of the World's Children:Digital Engagement
4. Harward University.(2019) The Impact of Social Media on Youth Mental Health
5. USING TECHNOLOGIES IN THE ENGLISH LANGUAGE LEARNING AND TEACHING. MB Fayzullayeva, ResearchJet Journal of Analysis and Inventions, 2021American Psychological Association (2021)
6. ICT is the key of motivation in teaching FL. MB Fayzullayeva, Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2021